

УДК 78.092(100):780.647.2:378.093(477.83-21):78
DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/52-3-40>

Андрій ДУШНИЙ,
orcid.org/0000-0002-5010-9691
кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри народних музичних інструментів та вокалу
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(Дрогобич, Львівська область, Україна) *assomobile@ukr.net*

Юрій ЧОРНИЙ,
orcid.org/0000-0002-2862-5040
доцент кафедри народних музичних інструментів та вокалу
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(Дрогобич, Львівська область, Україна) *assomobile@ukr.net*

НОВІ ПРІОРИТЕТИ МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ КАФЕДРИ НАРОДНИХ МУЗИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ ТА ВОКАЛУ ДРОГОБИЦЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Міжнародна співпраця Кафедри народних інструментів та вокалу (завідувач – доцент Андрій Душний) Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка має беззаперечні успіхи на міжнародній мистецькій арені та визнання. У цьому напрямку, варто відзначити:

– *міжнародні конференції* «Народно-інструментальне мистецтво на зламі ХХ – ХХІ століть», «Творчість для народних інструментів композиторів України та зарубіжжя», «Музичне мистецтво ХХІ століття – історія, теорія, практика»;

– *видання збірника праць* «Музичне мистецтво ХХІ століття – історія, теорія, практика» із представниками наукових інституцій Словаччини (Факультет музичного мистецтва Академії мистецтв у Банській Бистриці), Польщі (Інститут музичної освіти Університету імені Яна Кохановського у Кельцах), Литви (Музична академія Університету Вітовта Великого у Каунасі), Казахстану (Кафедра кобизу і баяну Казахської національної консерваторії імені Курмангази у Алматах);

– *конкурси баяністів-акордеоністів* «Regretum mobile» та «Візерунки Прикарпаття» за участі міжнародного представництва в журі та серед учасників;

– *наукову та творчу співпрацю* із навчальними інституціями Словаччини, Польщі, Литви, Латвії, Великої Британії, Чехії, Угорщини, Франції, Італії, Іспанії, Хорватії, Австралії, Сербії, Боснії та Герцеговини, Казахстану, В'єтнаму;

– *членство кандидата педагогічних наук А. Душного від України у Всесвітній Конфедерації акордеоністів «Confédération Mondiale de l'Accordéon»;*

– *концерти* видатних виконавців та *майстер-класи* провідних педагогів Європи в рамках мистецьких проєктів кафедри.

У новому форматі було проведено **XIV Всеукраїнський Відкритий конкурс баяністів-акордеоністів «Візерунки Прикарпаття»** (3-5 грудня 2021 року)¹. На відкритті мистецького форуму із вітальними адресами виступили: проректор з наукової роботи ДДПУ ім. І. Франка, професор **Микола Пантюк**, директор Інституту музичного мистецтва ДДПУ ім. І. Франка, професор **Степан Дацюк**.

Серед традиційного:

- *конкурсні прослуховування* у форматі відеозапису виконавців початкової, перед вищої фахової та вищої фахової мистецької освіти України (Дрогобич, Львів, Кам'янець-Подільськ, Полтава, Вінниця, Славське, Гірка Полонка, Кременець, Новий Розділ, Шостка, Пантюгине), Литви (Вільнюс, Нововільнянськ, Шяуляй), Латвії (Пабраде, Краславськ), Білорусі (Мінськ). Високоповажне журі очолив президент СМА Фредерік Дешамп (Франція), серед членів – Раймонд Боделл (Велика Британія), Едуардас Габніс (Литва), Сподріс Качанс (Латвія), Ігор Влах (Словаччина), Ігор Саєнко, Ярослав Олексів, Юрій Чумак (Україна);
- *майстер-класи* президента «Confédération Mondiale de l'Accordéon», професора з Франції Фредеріка Дешампа;

¹ XIV Всеукраїнський Відкритий конкурс баяністів-акордеоністів «Візерунки Прикарпаття», XV міжнародна науково-практична конференція «Народно-інструментальне мистецтво на зламі ХХ – ХХІ століть» (ДДПУ ім. І. Франка, 3-5 грудня 2021 року): програма / [упоряд. А. Душний]. Дрогобич: Посвіт, 2021. 20 с.

• XV міжнародна науково-практична конференція «Народно-інструментальне мистецтво на зламі ХХ – ХХІ століть» із секційними засіданнями («Виконавське музикознавство», «Музична педагогіка, мистецька освіта та виховання», «Композиторська творчість», «Методика та методологія народно-інструментального мистецтва», «Вокальне мистецтво») й учасниками із навчальних закладів України, Словаччини, Чехії, Литви, Латвії, Іспанії, Хорватії, Китаю.

На пленарному засіданні конференції виступили доповідачі з Європи: Ph.D., PaedDr. Mgr., лекторка факультету музичного мистецтва Академії мистецтв у Банській Бистриці (Словаччина) **Марія Стреначікова** («Адам Марец – молодий словацький гітарист-віртуоз та педагог»); професор Литовської академії музики і театру **Едуардас Габніс** («Міжнародні конкурси та навчальний процес в реаліях дистанційного формату: виклики сьогодення»); віце-президент Міжнародної асоціації музичних шкіл «Con Anima», директор Краславської музичної та художньої школи (Латвія) **Сподріс Качанс** («Проведення міжнародних конкурсів виконавців-інструменталістів як соціокультурний та стимулюючий фактор розвитку музичного мистецтва: історичні, художньо-творчі та організаційно-методичні аспекти»).

Вперше, у рамках даного конкурсу та конференції було проведено низку лекцій, які охопили спектр *підвищення кваліфікації* для викладачів мистецьких навчальних закладів України. Свої творчо-наукові напрацювання представили: мульти-інструменталіст зі Львова **Андрій Яцків** («Ідеальний етно- та еко-інструмент. Сольний та ансамблевий. Поспілкуємось?»); гітарист-віртуоз з Угорщини **Михайло Вігула** («Гітарна камерно-інструментальна музика Закарпаття ХХ століття»); заслужений артист України, доцент Тернопільського НПУ ім. В. Гнатюка **Дмитро Губ'як** («Новітні тенденції у розвитку бандурного виконавства»); викладач Харківського НУМ ім. І. Котляревського **Михайло Кужба** «Цимбали в системі народно-інструментального виконавства України: на пошану Тараса Барана та Олени Костенко»; кандидат мистецтвознавства, декан факультету музикознавства, композиції, вокалу та диригування Львівської НМА ім. М. Лисенка **Ярослав Олексів** («Специфіка виконання барокових творів на баяні-акордеоні»); кандидати мистецтвознавства, доценти кафедри **Валерій Шафета** («Ансамблеве концертне виконавство на Львівщині за участю баяна-акордеона») та **Наталія Сторонська** («Діяльність кафедри народних музичних інструментів та вокалу Дрогобиць-

кого державного педагогічного університету імені Івана Франка: історія, факти, здобутки (до 20-річчя заснування)»).

Продовженням творчої частини, стала презентація нотного видання транскрипцій для баяна «From baroque to rock» професора-радника Середньої музичної школи ім. І. Роньгова **Володимира Балика** (Хорватія), видана у Дрогобичі видавництвом «Посвіт».

Заключний акорд – онлайн-трансляція концерту лауреатів міжнародних конкурсів, баяністів **Миколи Головчака** (магістранта Інституту музичного мистецтва, клас Андрія Душного), **Миколи Синягівського** (учня Львівського музичного ліцею ім. С. Крушельницької, клас Ярослава Олексіва) та **Романа Пунейка** (студента Львівської НМА ім. М. Лисенка, клас Ярослава Олексіва).

У виконання призера «Trophée Mondial de l'Accordéon» Миколи Головчака звучала авторська музика «Краківські мотиви», «Токата», «Коломийка» та прем'єрне виконання композиції «Кава з поцілунком».

Володар «Trophée Mondial de l'Accordéon» серед юніорів (2021) та лауреат «Coupe Mondiale de l'Accordéon» по акордеону (2021) Микола Синягівський виконав Сонату F-dur Д. Скарлатті, «Одкровення» Я. Олексіва, «Фінал» із Соната № 3 В. Семенова.

Лауреат «Trophée Mondial de l'Accordéon» (2020, 2021) та «Coupe Mondiale de l'Accordéon» (2021) по акордеону, Лауреат премії імені Миколи Колесси Львівської обласної державної адміністрації та Львівської міської ради Роман Пунейко запропонував слухацькій онлайн-аудиторії виконання творів Д. Скарлатті (Соната h-moll), С. Рахманінова («Баркарола»), В. Рунчака («Messa da requiem, 1982»).

Подальша діяльність кафедри – *започаткування курсів підвищення кваліфікації* (з міжнародною участю) педагогічних / науково-педагогічних працівників зі спеціальності «Музичне мистецтво» на тему «**Академічні музичні інструменти в контексті національного та міжнародного соціокультурного простору**»². *Вперше*, курси проведені 30 травня – 10 червня 2022 року Кафедрою спільно з Центром післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки університету (директор Центру – доцент Світлана Гірняк) та Факультетом музичного мистецтва Академії мистецтв у Банській Бистриці (Словаччина, декан факультету – доцент Петер Шпілак).

² <https://dspu.edu.ua/news/zakinchyls-kursy-pidvyshhenyav-kvalifikaciyi-zi-specialnosti-muzychne-mystectvo-na-kafedri-narodnyx-muzychnyx-instrumentiv-ta-vokalu/>

До участі у курсах зареєструвались викладачі початкової мистецької освіти, фахової перед вищою та вищою освіти навчальних закладів України. Курси проводились на платформі ZOOM, а також, у форматі прямої онлайн-трансляції із кафедри народних музичних інструментів та вокалу де проводились майстер-класи та концерти.

Відкрила мистецький форум ректор університету, доктор філософських наук, професорка **Валентина Бодак**. Із вітальними адресами до учасників звернулися міжнародні партнери творчих проєктів Кафедри-організатора: президент СМА **Фредерік Дешамп** (Франція); директор Британського коледжу акордеоністів, віце-президента СМА **Раймонд Боделл** та секретар СМА **Анна Боделл** (Велика Британія); вчитель-експерт Гімназії мистецтв ім. С. Сондецькіса, організатор міжнародного фестивалю-конкурсу акордеоністів «Linksmasis akordeonas» **Маріте Маркевічене** (м. Шяуляй, Литва); віце-президента Міжнародної асоціації музичних шкіл «Сop Anima», директор Краславської музичної та художньої школи, директор міжнародного конкурсу акордеоністів «Concord of Sounds» **Сподріс Качанс** (м. Краславськ, Латвія).

Курси мали декілька складових: лекційний контент, конференцію, майстер-класи, презентації, творчі зустрічі, авторські концерти.

Серед лекторів України, були запрошені: професорка Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника **Віолетта Дутчак** («Провідні тенденції розвитку народно-інструментальної освіти в Україні, країнах української еміграції, країнах Західної Європи у ХХ – ХХІ столітті: історичні паралелі та особливості»); професор Харківської державної академії культури **Андрій Сташевський** («Жанрово-стильові аспекти розвитку української баянної музики кінця 1940-х – початку 1970-х років»); художній керівник Академічного інструментального ансамблю «Високий замок» Львівської національної філармонії ім. М. Скорика **Андрій Яцків** («Українська поздовжня флейта. Виконавська полістилістика»); директор Львівської музичної школи № 6 ім. Б-Ю. Янівського, викладач-методист **Богдан Ховзун** («Освітній процес у мистецькій школі: управління, взаємодія, оцінка якості; типові навчальні програми; особистість викладача у реалізації дистанційної форми навчання на прикладі Львівської музичної школи № 6 імені Богдана-Юрія Янівського»).

Щодо представників Дрогобича, у читанні лекцій взяли участь представників кафедри: кандидати наук, доценти **Володимир Салій** («Сутність

та зміст художніх образів, їх специфіка у мистецтві музики»); **Валерій Шафета** («Творчість композиторів Львівщини для виконавських колективів за участі баяна-акордеона»); **Наталія Сторонська** («Сучасні композитори Дрогобиччини на варті мистецького фронту України на прикладі творчості Володимира Салія», «Подолання мовного бар'єру засобами музичного мистецтва»); **Андрій Душний** («Елементарна композиторська творчість як засіб мистецького розвитку музиканта»).

Міжнародну лекторську мистецьку спільноту представляли: завідувачка відділу акордеону Нововільнянської музичної школи м. Вільнюс (Литва) **Олена Березіна** («Робота з ансамблем: теорія, практика, перспективи»); кандидат наук Академії мистецтв у Банській Бистриці (Словаччина) **Марія Стреначікова**, переклад магістра **Ігоря Влаха** («Словацька акордеонна школа»); педагог та гітарист-віртуоз із м. Мішкольц (Угорщина) **Михайло Вігула** («Використання елементів “фінгер-стайлу” в репертуарі класичної гітари»); директорка музичної школи в Сідней (Австралія) **Тетяна Маркс** («Розвиток акордеонного мистецтва в Австралії»).

В рамках курсів відбулась VII міжнародна науково-практична конференція «Музичне мистецтво ХХІ століття: історія, теорія, практика» за участі науковців із України, Польщі, Литви, Словаччини, Угорщини, Китаю, Австралії³. За підсумками конференції, виданий збірник наукових праць інституту музичного мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка «Музичне мистецтво ХХІ століття – історія, теорія, практика»⁴.

Серію майстер-класів по баяну-акордеону провели професор **Фредерік Дешамп** (Франція) та доцент **Ярослав Олексів** із Львова із студентами навчальних закладів України.

Відбулась презентація «Типової навчальної програми з навчальної дисципліни “Музичний інструмент Баян” середнього базового підрівня початкової мистецької освіти» координатора робочої групи Державного науково-методичного центру змісту культурно-мистецької освіти України, кандидата педагогічних наук **Андрія Душного**.

Вперше були проведені творчі зустрічі з молодими українськими авторами-виконавцями **Тимофієм Ілюхіним** (Київ – Полтава) та **Павлом**

³ <https://dspu.edu.ua/news/v-instytutu-muzychnogo-mystectva-provely-vii-mizhnarodnu-naukovo-praktychnu-konferenciyu/>

⁴ Music Art XXI Century – history, theory, practice: collection of scientific papers Institute of Musical Art Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University / [edited and compilers A. Dushniy]. Drohobych – Kielce – Kaunas – Almaty – Banska Bystrica: Posvit, 2022. Issue 8. 184 s.

Гільченком (Львів). Тимофій, запропонував твори для акордеона («Роздум», «Джазова мініатюра», «Танго вечірнього Львова») у власному виконанні. Павло, презентував слухачській аудиторії композицію-пресвяту Р. Гальяно для баяна-соло «Bossa to Galliano» та інструментального квартету «Вальс-мюзет “На хвилях Парижу”». Свої авторські композиції «Why?!?» та «Le petite caprice № 1» *вперше*, репрезентував заслужений артист України **Ігор Саснко** (Київ), котрий одночасно здійснював перекладення (з англійської на українську мову) майстер-класів та офіційної частини курсів.

Концертна програма складалася із двох відділів:

I – авторська музика композитора Ярослава Олексіва («Одкровення», «Токата», «Елегія», музичні ілюстрації драматичної поеми О. Олеся «Ніч на полонині», «Romance for You», дитячі

сюїти № 1 «Подорож Фрикадельки» та № 2 «Бабай») у виконанні учнів класу Артема Іщенко, Миколи Синягівського, Надії Парашук, Романа Пунейка, Павла Гільченка;

II – виступ Інструментального квартету за участі Павла Гільченка (баян), Надії Парашук (баян), Василя Парашука (цимбали), Тараса Біжецького (бас-гітара) з Львівської НМА ім. М. Лисенка під керівництвом доцента Ярослава Олексіва.

Отже, різнопланова міжнародна діяльність дає можливість напрацьовувати нові стратегічні напрямки популяризації українського мистецтва, культури та науки у світі, а відтак – привносити у мистецьку освіту України Європейський досвід, через українську діаспору та закордонні інституції розвивати нові шляхи реалізації культуротворчих проектів.